

Föreläsning ensamkommande flyktingbarn 5 maj 2017

Asylprocessen

Ensamkommande flyktingbarn utan uppehållstillstånd

Hur man andas i ett lufttomt rum – det går inte, man måste hålla andan.

Man stänger då av tillgången till sina känslor

Problemet är att det då är det samtidigt svårt att göra erfarenheter som baseras på att man låter sig bli känslomässigt berörd

Teoretiska perspektiv

Utveckling på sikt: Identitet

Möte i nuet: Intersektionalitet, de komplexa inre förutsättningarna för upplevelsen i nuet.

Akulturationsprocessen

Identitetsutveckling

Basen är tidiga utvecklig och anknytningsmönster – sättet att söka och ta emot skydd och tröst.

Familjesituation i utlandet och arten av kontakt med föräldrar och släktingar, trauma under uppväxt och flykt

Identitet

Identitet: självupplevd eller tillskriven identitet

Två samhälliga grundvarianter

Independent och interdependent - finns i alla kulturer i varierande grad.

Independent: Jaget, individen i fokus. "Storstad" medelklass, självständighet,

Interdependent: Gruppen i fokus. "Landsbygd", kollektivistisk, närhet och ömsesidigt beroende, holistisk, "vidvinkel" snarare än centrumperspektiv i perceptionen.

Identitet enligt Erikson

Jagidentitet, egoidentitet, metaperspektiv på självbilder, innehåll: blan. kön, etnicitet, klass, I princip dock individens alla "jag är, känner mig som"

Passform mellan självbilder/delidentiteter skapa den grundläggande identitetsupplevelsen och bestämmer dess hållfasthet och förmågan att vara "sig själv" i lika sammanhang

Delaspekter

Accepterande av kroppen,

Jagkontinuitet bakåt i tiden,

Veta vad man håller på med,

Identitetsbekräftelse av egenhändigt valda auktoriteter

Identitet enligt Marcia

Utgångspunkten är förmåga och möjlighet till utforskande och engagemang.

Mogen/fullbordad identitet: adekvat utforskande och engagemang,

Sluten/för tidig/påtvingad identitet: starkt begränsat utforskande men tydligt engagemang

Moratorium: Intensivt utforskande men oförmåga till engagemang med kontinuitet

Identitetsförvirring: "Flyter runt utan kompass" – har upplevelser som inte blir erfarenheter, svag självkänsla, ofta "lätteledda"

Förutsättningar

Språkförståelse

Utforska: Stödrelationer, kamratkontakter, partner, skola, arbete fritid

Svårt utveckla sin identitet i en ny kultur, utan PUT kanske ogörligt

Hur mycket avstängning är nödvändig för att hålla sig samman?

Om den inte håller, vilka uppträdande symtom försvårar identitetsvecklingen

Intersektionalitet

Definitioner

Detta perspektiv ställer frågor om om ur makt och ojämlikhet vävs in i identitetsupplevelser av kön/genus, sexualitet, klass, ålder, funktionalitet och etnicitet. Vi kan befinna oss vid plus eller minuspoler i dessa dimensioner: Intersektionen är korsningen där dessa strukturer skär varandra. Färgad, gammal, kvinna, lågutbildad, handikappad av höftbesvär möter Vit, man, medelålders, högutbildad, vältränad och kärnfrisk.

I mötet

Vem är vi för varandra när vi möts beror på utifrån vilken kombination av i nuet aktiverade inre delidentiteter möter jag dig och ser dig och vilka positioner i dessa dimensionen jag tillskriver dig. Vilka är lugnande och bekräftande, vilka är utmanade eller skrämmande.

Efter asylprocessen

Efter PUT

Identitetsutveckling kan komma igång igen,

Nya problem. kulturella gap tex spannet mellan independent och interdependent kultur ut,

Etniska nätverket?

Utbildningsbas, ambitioner och förutsättningar.

Införlivandeformer

Assimilation och integration handlar om möte och anpassning (självald eller påtvingad)

Isolering, separation, marginalisering handlar om avståndstagande från en part eller båda (ofta lägre socio-ekonomisk status).

Valet kan delvis handla om hur viktiga och angelägna de ursprungliga kulturella värderingarna upplevs.

Subjektiv tillfredsställelse kan dock finnas under alla dessa former

Segregation handlar om samhällets avvisande

OM avvisade

Avvisade/gömda Att leva som gömd innebär ständig fruktan, mer eller mindre ständigt på flykt. Det svenska civilsamhällets stöd kan bli avgörande för möjligheten till ett anständigt liv.

Litteratur

Botond, A. 2017. Kulturell psykologi. Stockholm: Natur och Kultur.

Bremer, S, Brendler-Lindqvist, M och Wrangsjö, B, 2006. Ungdomar och hedersrelaterat våld. Om transkulturellt behandlingsarbete. Stockholm: Rädda Barnen.

Erikson, EH, 1969. Ungdomens identitetskriser. Stockholm: Natur och Kultur.

Marcia, J, 2006. Jagidentitet och objektrelationer. I A. Frisé och P. Hwang. Ungdomar och identitet. Stockholm: Natur och Kultur

Wrangsjö, B 2006. Kliniska synpunkter på identitetsutvecklingen. . I A. Frisé och P. Hwang. Ungdomar och identitet. Stockholm: Natur och Kultur